

PRÓBAÉRETSÉGI • 2004. május

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

NIVEL MEDIU

INDICAȚII PENTRU EVALUAREA ȘI CORECTAREA LUCRĂRILOR

Rezolvarea cuprinde răspunsurile corecte. Se vor accepta toate răspunsurile corecte care diferă de cele menționate.

Citiți cu atenție textul de mai jos și răspundeți la întrebări.

Despre "O scrisoare pierdută" a lui Ion Luca Caragiale

Piesa "O scrisoare pierdută", capodopera lui Caragiale, este importantă nu numai pentru autor, ci și pentru omul Caragiale. Ea ne aduce cu sine însăși critica întregului sistem liberal pe care se baza ideologia "Junimii" și astfel separația de aceasta devine, în cele din urmă, inevitabilă. Nu numai prin această piesă, ci prin întreaga sa operă, Caragiale a râs în hohote de societatea vremii, pe care a batjocorit-o copios în scrierile sale; pe oamenii politici și celebri ai zilei, acuzați de a fi creat și de a susține rizibila societate, i-a catalogat drept impostori și canalii.

Piesa dovedește o desăvârșită cunoștință a meșteșugului teatral și o mare originalitate de intuiție, căci personajele ei sunt înfățișate cu însușiri care le dau viață. E critica societății orășenești, o critică exclusivă în care partea rea a firii omenești, precum și ridicolul acesteia sunt căutate cu stăruință și puse în lumină în mod expres, fără a fi preocupat măcar o clipă de partea bună a naturii omenești sau a societății din mijlocul căreia își ia tipurile căci, în viziunea lui Caragiale, acestea nu există.

Piesele lui Caragiale îi ridiculizează, așadar, pe orășeni: pe mahalagii, la care ajung numai ecouri ale civilizației din Apus: pe oamenii politici din provincie care nu se pot ridica la înălțimea principiilor pe care le dezvoltă în cuvântări stupide și pe baza cărora se mișcă întreaga lor acțiune politică.

Trăncăneala este spațiul de libertate al acestor oameni. Vorbirea reprezintă suprema voluptate în lumea lui Caragiale, este visul de aur al fiecăruia și al tuturor, satisfăcut și reînnoit cotidian. Cine trăncănește are nevoie de public, în primul rând, nu de teme ori de subiecte.

1. Ce se afirmă în text despre convingerile politice ale lui Ion Luca Caragiale?

Total -- 2 puncte.

Caragiale critică întregul sistem liberal al vremii, atacând astfel ideologia "Junimii". Această critică înseamnă totodată îndepărtarea lui Caragiale de "Junimea" și de conducerea ei. Alegerile care au vrut să fie liberale în România anilor 1883 s-au transformat într-o mascaradă.

Punctajul: 0, 1, 2

2. Care este atitudinea lui I. L. Caragiale față de societatea în care a trăit?

Total -- 2 puncte.

Caragiale a batjocorit în opera sa elita politică a vremii sale, pe oamenii politici cunoscuți și celebri ai momentului pe care îi numește impostori și canalii.

Punctajul: 0, 1, 2

3. Caragiale cunoaște bine meșteșugul teatral și conduce admirabil evenimentele. Care este intriga comediei "O scrisoare pierdută"? (Cel mult în 3-4 propoziții.)

Total -- 6 puncte.

Intriga acțiunii comediei o constituie pierderea unei scrisori de dragoste adresate Zoei, soția lui Zaharia Trahanache, de către Ștefan Tipătescu, prefectul județului. Scrisoarea a fost găsită de Cetățeanul trumentat, dar Nae Cațavencu, avocat, îi fură scrisoarea cu scopul de a-i șantaja pe Zoe și pe Tipătescu, pentru ca ei să-i prijine candidatura la alegerile pentru parlament. Cațavencu pînă la urmă pierde scrisoarea pe care a vrut s-o publice în "Răcnetul Carpaților", iar Cetățeanul turmentat găsește pălăria lui Cațavencu în care fusese ascunsă scrisoarea în chestiune și i-o înapoiază Zoei. Astfel se încheie cercul intrigii.

Profesorul va urmări mai ales deprinderile elevilor de a analiza structura unei comedii.

Punctajul:	-- descrierea corectă a intrigii: 6 puncte
	-- descriere schematică: 4 puncte
	-- cîteva idei: 2 puncte
	-- prezentare cu greșeli: 1 punct
	-- nici un răspuns: 0 punct

Punctajul 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6

4. Cum se manifestă critica societății în piesă și care sînt categoriile sociale vizate de către autor? (Cel mult în 4-5 propoziții).

Total -- 6 puncte.

Fiecare personaj din piesa "O scrisoare pierdută" reprezintă o categorie socială:

- politicieni demagogi: Cațavencu demagog și incult este director-proprietar al ziarului local;
- oameni servili: Pristanda, tipul omului slugarnic și viclean, el încearcă să aibă relații bune cu puterea;
- femeia adulteră: Zoe își înșală soțul cu Tipătescu, dar știe să-i conducă cu abilitate pe bărbați;
- președinte venerabil și viclean: Trahanache, care ajunge în fruntea mai multor comitete și comisii, este înșelat de către soție, dar totodată este viclean sub masca creduliții;
- oameni proști și înfumurați: Dandanache simbolizează degradarea totală a clasei politice;
- omul simplu: Cetățeanul turmentat este omul din popor care poate fi manipulat de cei aflați la putere.

Se va urmări capacitatea elevilor de a surprinde caractere umane esențiale și felul în care ei prezintă aceste caractere.

Punctajul:	-- 5-6 idei: 1 punct pentru fiecare răspuns în parte: 6 puncte
	-- 2 idei corecte: cîte 2 puncte pentru fiecare răspuns în parte: 4 puncte
	-- o idee, două: 2 puncte
	-- idei prezentate cu multe greșeli: 1 punct
	-- nici o idee corectă: 0 punct

Punctajul 0,1, 2, 3, 4, 5, 6

5. Cum se realizează comicul în piesele lui I. L. Caragiale? (Cel mult în 6-7 propoziții).**Total -- 6 puncte.**

Comicul caragialian se realizează:

- prin exagerarea și ridiculizarea trăsăturilor fizice și morale ale personajelor. De pildă: naivul șiret, femeia frivolă, amozul, omul simplu viclean, oameni incuți;
- prin comicul de situație: evenimente și scene neprevăzute, insolite, folosind echivocul, coincidența, aparițiile neașteptate, confuzia, mișcări precipitate pe scenă, răsturnări spectaculoase ale intrigii;
- prin comic de moravuri: corupția sistemului politic, despotismul, imoralitatea, lipsa de caracter;
- prin comic de limbaj: suprinderea stilului specific al fiecărui personaj. Acestea sînt repetițiile obsedante ca "ai puținică răbdare", "curat" sau amestecul diverselor cuvinte noi (neologisme) cu cele vechi de origine turcă sau neogreacă, folosite greșit: bampir în loc de vampir, renumerație în loc de remunerație. Personajele vorbesc ilogic, folosind fraze care nu semnifică nimic, sînt simple nonsensuri sau expresii tautologice, asociații incompatibile;
- prin comic de intenție: atitudinea scriitorului față de evenimente (sarcastică, ironică, umoristică etc.).

Se vor urmări cunoștințele estetice ale elevilor, precum și judecata lor de valoare.

- Punctajul:
- 6 idei: 1 punct pentru fiecare răspuns în parte (6 puncte)
 - 2 idei: câte 2 puncte pentru fiecare răspuns în parte (4 puncte)
 - O idee: 2 puncte (2 puncte)
 - Idei cu multe greșeli: (1 punct)
 - Nici un răspuns (0 punct)

Punctajul 0,1, 2, 3, 4, 5, 6

6. E. Lovinescu afirma că:

"Lipsit de ideal, teatrul lui Caragiale e o satiră fără altă finalitate, o colecție de imbecili, de imorali, de automați ai unei singure formule; oricît de spiritual ar fi în forma lui scînteietoare, e înstristător ca un spital de infirmități morale și intelectuale. Cu excepția Cetățeanului turmentat, nu găsești în el un singur om căruia să-i poți întinde mîna fără să te simți pătat."

Are dreptate E. Lovinescu sau nu?**(Cel mult în 4-5 propoziții).****Total --6 puncte.**

Lovinescu scoate în evidență mai ales răutatea lui Caragiale fără să observe că în fond teatrul lui Caragiale se bazează pe umor, și autorul este mai mult alături de personajele sale, exprimînd o oarecare simpatie față de acestea. Rîsul și bufoneria sînt mai evidente decît această perspectivă sumbră a lui Caragiale.

Prin urmare Caragiale este mai voios și mai insolit cum îl caracterizează E. Lovinescu.

Se va urmări felul în care elevii sînt în stare să judece un text de critică literară, felul lor de gîndire și de a prezenta argumente. Se va urmări gradul de înțelegere a afirmației autorului, a unităților textului, a semnificației lor, precum și modul de prezentare a acestora.

Punctajul: -- 3 idei: 2 puncte pentru fiecare argument în parte (6 puncte)
 -- 2 idei: 2 puncte pentru fiecare argument în parte (4 puncte)
 -- 1 idee: 2 puncte (2 puncte)
 -- idei cu multe greșeli de ortografie :1 punct
 -- Nici un argument : 0 punct

Punctajul 0,1, 2, 3, 4, 5, 6

7. Enumerați piesele mai importante ale lui I. L. Caragiale.

Total -- 6 puncte.

O noapte furtunoasă
Conul Leonida față cu reacțiunea
D-ale carnavalului
Năpasta

Elevii trebuie să dea dovadă de cunoașterea operei lui I. L. Caragiale

Punctajul: -- 3 titluri: 2 puncte pentru fiecare răspuns în parte (6 puncte)
 -- 2 idei: cîte 2 puncte pentru fiecare răspuns în parte (4 puncte)
 -- 1 idee: 2 puncte (2 puncte)
 -- Nici un răspuns (0 punct)

Punctajul 0,1, 2, 3, 4, 5, 6

8. Interpretați părerera autorului pe baza afirmației următoare din 1897: "Teatrul este o artă constructivă, al cărei material sînt conflictele ivite între oameni din cauza caracterelor și patimilor lor. Elementele cu care lucrează sunt chiar arătările vii și imediate al acestor conflicte." (Cel mult în 4-5 propoziții).

Total -- 6puncte.

Caragiale se folosește conștient de legile dramaturgiei, de caracterul ei de "artă constructivă", în sensul recompunerii realității imediate după normele riguroase ale artei. El este citadin prin excelență, îl interesează omul aflat în situații de criză în care patimile explodează și creează conflicte. "Arătările vii" sînt oamenii vii ai vremii cărora autorul le-a smuls masca arătînd astfel adevărata față a omului din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, în care trecerea de la o societate de tip feudal, fanariot la o occidentalizare lentă s-a făcut cu eforturi și sacrificii mari. Teatrul lui Caragiale este un document prețios al societății românești din epoca respectivă.

Se vor urmări cunoștințele estetice și de istorie literare ale elevilor, precum și judecata lor de valoare.

Punctajul: -- 3 idei: 2 puncte pentru fiecare idee în parte (6 puncte)
 -- 2 idei: câte 2 puncte pentru fiecare idee în parte (4 puncte)
 -- O idee: 2 puncte (2 puncte)
 --idei prezentate cu multe greșeli de ortografie:1 punct
 -- Nici o idee:0 punct

Punctajul 0,1, 2, 3, 4, 5, 6

ALEGEȚI ȘI REZOLVAȚI UNUL DIN SUBIECTELE LA PROBA DE PRODUCERE DE TEXT

Criteria de evaluare a subiectelor la producere de text

Îndrumătorul de corectare cuprinde elemente de conținut ale unor virtuale rezolvări corecte. Soluții diferite, dar corecte, se vor accepta de asemenea. Evaluarea rezultatelor nu va putea fi influențată în caz că atitudinile subiective ale examinatorilor, în chestiunea respectivă, diferă de aprecierea acceptată în general a problemei și a fenomenului din subiecte, și nici în cazul în care părerile candidaților, în problema respectivă, se desoebesc de cele care sînt considerate unanim acceptate.

ORTOGRAFIE, ASPECTUL ÎNGRIJIT AL SCRISUIUI

Aprecierea ortografiei și aspectului îngrijit al lucrării candidatului se va realiza după criteriile unitare de corectare a lucrărilor de bacalaureat.

-Profesorul va sublinia greșelile de ortografie, pe urmă el va stabili punctajul total al ortografiei candidatului pe baza indicatorului de puncte.

-Din cauza greșelilor de ortografie se vor putea scădea 15 puncte din punctajul total.

-Din cauza grafiei dezordonate, respectiv a scrierii cu greșeli se vor putea scădea 3 puncte din punctajul total.

CRITERII GENERALE ÎN APRECIEREA SUBIECTELOR LA PRODUCERE DE TEXT

DEZVOLTAREA CONȚINUTULUI SUBIECTELOR	CRITERII DE REDACTARE A TEXTULUI	CALITATEA CUNOȘTIȚELOR DE LIMBĂ
<p>-interpretarea, expunerea subiectului; referirile la text în cazul subiectelor avînd la bază un text;</p> <p>-cultură literară și de limbă, orientare, referințe întemeiate, citatul;</p> <p>-prezentarea la obiect a conținutului; argumentarea afirmațiilor;</p> <p>-simțul abordării unei probleme; exprimarea raportării individuale a temei (de ex. <i>reflexctii, luare de poziție</i>);</p> <p>-cunoașterea problemelor lumii contemporane, nivelul</p>	<p>-să corespundă elementelor genului indicat; să formeze o structură adecvată temei, destinatarului, genului, mesajului privind conținutul;</p> <p>-să exprime o structură coerentă a textului (de ex. <i>raporturi temporale și spațiale; raporturi logice și semantice adecvate; cuvinte - cheie, conexiuni și, retroacțiuni --feed-back --, stabilirea relațiilor gramaticale, semantice și pragmatice</i>);</p> <p>-proporția și structurarea (de ex. <i>Introducerea, tratarea subiectului, proporția încheierii, indicarea</i></p>	<p>-stăpînirea cu siguranță a normelor limbii standard;</p> <p>-folosirea adecvată și variată a cuvintelor, stilul adecvat subiectului și situației de comunicare;</p> <p>-claritate, profunzime și exactitate în modul de prezentare;</p> <p>-construirea frazei și a textului în stil curgător și inteligibil;</p> <p>-aspectul îngrijit al lucrării, lizibilitatea scrisului.</p>

intelectual al reflectării.	<i>schimbării temei, folosirea alineatelor);</i> -încadrarea în dimensiunea precizată.	
Maximum: 20 de puncte	Maximum: 20 de puncte	Maximum: 20 de puncte
Punctajul:	Punctajul:	Punctajul:
0, 5, 10, 15	0, 5, 10, 15	0, 5, 10, 15

Punctajul maxim**Punctajul obținut**

Conținut	20
Structura lucrării	20
Cunoștințe de limbă	20

Scriere corectă	-15
Grafie	-3

Total:

Rezolvarea cuprinde răspunsurile corecte. Se vor accepta și răspunsurile diferite de cele sugerate în rezolvare, dar corecte.

ALEGEȚI ȘI REZOLVAȚI UNUL DIN SUBIECTELE LA PRODUCERE DE TEXT**SUBIECTUL 1****ESEU****PAȘTELE ȘI COMERȚUL**

Zilele acestea coșurile gem sub greutatea cărnii de miel, a cofrajelor de ouă și a mega-cozonacilor. O privire deloc ageră scoate lesne la iveală urechile lunguiețe ale iepurașilor din ciocolată și staniolul viu colorat care învelește ouăle meșterite cu grijă sau plasticul care ascunde bine surprizele dulci. Pînă acum, doar copiii se bucurau, de Sărbători, de celebrele ouă de ciocolată în burta cărora găseau mici mașinuțe și animale din plastic. Anul acesta însă oferta pare mai bogată ca niciodată și pentru toate vîrstele: iepuri hazlii sau ouă uriașe, în total zeci de tone de ciocolată care “se topesc” pe piața de Paște. Firmele de profil se întrec în iepurași zîmbitori, care ajung să cîntărească chiar și jumătate de kilogram.

În marile magazine nu mai ai loc să arunci un ac, mai ales la raioanele de dulciuri “de sezon”. Dacă ouăle de ciocolată cu surprize sînt în topul vînzărilor, nici figurinele nu rămîn mai prejos. “Cele “pline” (care cîntăresc mai mult) sînt mult mai căutate, chiar dacă sînt mai scumpe”, am aflat de la unii responsabili din supermarket-urile din țară. De regulă, cadourile “de lux” din ciocolată, speciale pentru Paște, costă cîteva sute de mii și se vînd bine în zone centrale. “Fetița mea merită un ou “uriaș”, chiar dacă e de zece ori mai scump. De cînd l-a văzut în vitrină ne-a spus că pe asta vrea să i-l aducă iepurașul”, ne-a spus o tînără elegantă, care tocmai plătise aproape 300.000 de lei pentru un exemplar dotat, probabil, cu o surpriză pe măsură.

Comercianții spun că, pe lîngă miel, ouă, vopsea de ouă, vin roșu, inevitabil, în topul vînzărilor se înscriu cu succes iepurii și ouăle din ciocolată. În statisticile oficiale, ouăle în staniol și iepurii cu pricina se regăsesc printre bomboanele de ciocolată care ne-au costat, anul

trecut, circa un milion de euro. Ungaria și Turcia sînt principalele țări furnizoare de produse "ciocolatii".

După părerea dvs. Paștele este o sărbătoare doar pentru comercianți, *sau* este o sărbătoare a omului credincios, *sau* ea poate fi la fel de bine o sărbătoare pentru comercianți și pentru credincioși?

Dezvoltați pe baza unor argumente ideea că Paștele este o sărbătoare doar pentru comercianți, *SAU* că numai credincioșii sărbătoresc reînvierea lui Isus Cristos, *SAU* această sărbătoare poate fi la fel de bine un prilej de bucurie pentru comercianți și un moment de mare intensitate pentru credincioși. Aveți deci trei posibilități, alegeți una și dezvoltați-o sub formă de eseu. (Max. 4 pagini.)

Elemente de conținut:

În lumea creștină Paștele este una din cele mai importante sărbători, iar filmul americanului Mel Gibson, "Patimile", aduce în actualitate suferințele și răstignirea lui Cristos:

- Paștele pentru unii înseamnă numai aspectul exterior al sărbătorii;
- astfel se pot vinde cadouri de lux, iepurași de ciocolată, vopsea de ouă, vin, produse de carne și alte mărfuri;

- firmele se întrec în a produce cît mai multe produse;
- la urma urmei și filmul "Patimile" de Gibson este un "produs al cinematografiei americane" care se vinde foarte bine.
- candidații pot să dezvolte cîteva idei personale în legătură cu filmul lui Mel Gibson (dacă este de acord, sau nu, cu viziunea regizorului american, de ce?)

Pe de altă parte sărbătoarea de Paști este un moment de reculegere și de reflecție pentru credincioși.

În al treilea rînd, Paștele poate fi deopotrivă și o sărbătoare pentru credincioși, dar și o sărbătoare a vitrinelor, a comerțului:

- atît bisericile cît și magazinele se pregătesc pentru a sărbători acest eveniment atît de important pentru lumea creștină;
- atît credincioșii cît și necredincioșii pot beneficia din plin de această sărbătoare.

SUBIECTUL 2

ANALIZA UNEI OPERE LITERARE

Natura în poezia lui George Bacovia. Interpretați poezia "Plumb" a lui George Bacovia, felul în care poetul prezintă cu ajutorul elementelor simboliste orașul de provincie, un spațiu dezolant și în agonie.

George Bacovia

Plumb

Dormeau adînc sicriile de plumb,
Și flori de plumb și funerar vesmînt --
Stam singur în cavou... și era vînt...
Și scîrțîiau coroanele de plumb.

Dormea întors amorul meu de plumb

Pe flori de plum, și-am început să-l strig --
Stam singur lîngă mort... și era frig...
Și-i atîrnau aripile de plumb.

Poezia a apărut în volumul "Plumb" 1916

Elemente de formă și de conținut:

George Bacovia trece dincolo de clasificările categorice (simbolism, expresionism sau existențialism), el aparține deplin secolului XX prin noutatea stilistică și tematică. În general, în istoria literaturii Bacovia este asociat simbolismului românesc, alături de Alexandru Macedonski, Ștefan Petică, Dimitrie Anghel și Ion Minulescu.

În general poezia lui converge spre "o nimicire a vieții", ca expresie a unei nevroze într-o adevărată "poezie de atmosferă". "

Poezia "Plumb" este o elegie cu elemente de meditație, fiind totodată o artă poetică, un manifest poetic implicit.

Semnificațiile titlului poeziei: plumbul este cenușiu, simbol al plictisului, al urâtului, al nemișcării, fiind totodată pentru alchimiști o sursă inepuizabilă de transformări (în aur de pildă), plumbul semnifică la fel greutatea, regresivitatea și căderea în timp:

Pplumbul este expresia monotoniei existențiale, a apăsării sufletești și a plictisului.

O perspectivă interesantă ar fi analiza pozițiilor semantice ale cuvîntului "plumb": sînt șase poziții semantice care exprimă stări sufletești abstracte (de la "sicriile de plumb" pînă la "aripile de plumb"). Repetarea obsedantă a cuvîntului "plumb" creează senzația monotoniei cenușii, a exasperării. Subiectul liric trăiește agonizant starea umanului pîndit de timp și de moarte.

Compoziția poeziei: poezia se compune din două catrene care reunesc motivele principale ale operei lui Bacovia și anume: moartea, prăbușirea, cavoul, frigul, singurătatea și apăsarea.

Prima strofa prezintă un univers al realității exterioare: cavoul cu sicrie și flori care par a fi de plumb din cauza luminii cenușii și a atmosferei sumbre.

Strofa a doua pare a fi priveghiul poetului la căpățîiul sicriului iubitei moarte; această strofă adîncește sensurile, sugerînd dimensiunea trăirii, sentimentul izolării, al îndepărtării de viață; ruptura dintre viață și moarte accentuează neliniștea și sentimentul singurătății.

Poezia creează impresia unui spațiu al morții care este sugerat cu ajutorul unor verbe la imperfect (era vînt, dormeau, stam, era frig, scîrțiau, atîrnau) care exprimă lipsa oricărei mișcări pentru că lumea este condamnată la moarte, prelungind trăirea umană într-o nedeterminare temporală.

Poezia este expresia sentimentului modern al existenței în sensul revelării unor frămîntări, neliniști la fel ca la existențialiști. La Bacovia găsim elemente ale reflecției asupra existenței proprii concrete în timp și în spațiu, despre o lume care este potențial primejdioasă.

Strigătul ("am început să-l strig") asemenea "Țipătului" pictorului expresionist Edvard Munch, deschide perspective expresioniste ale interpretării în sensul violenței, exploziei verbale, dramei sufletești și al sentimentului disoluției în haos.

Muzicalitatea versurilor este o prefigurare a muzicii moderne, lipsindu-i orice urmă de armonie ("scîrțiau coroanele de plumb").

Forma poeziei: versurile sînt simetrice cu cîte zece silabe, ritmul dominant este iambul

SUBIECTUL 3
ANALIZĂ COMPARATĂ

Imaginați-vă că veți participa la un simpozion de limbă și literatură română din Constanța și tema lucrării dvs.este analiza comparată a poeziilor "Mai am un singur dor" de Mihai Eminescu și "Egy gondolat bánt engemet..." de Petőfi Sándor. Analizați paralelismele și diferențele privind tematica, viziunea poetică, mijloacele poetice de realizare, precum și curentele literare specifice epocii. (Max. 4 pagini)

Mihai Eminescu

Mai am un singur dor

Mai am un singur dor:

 În liniștea serii
Să mă lăsați să mor
 La marginea mării;
Să-mi fie somnul lin
 Și codrul aproape,
 Pe-ntinsele ape
Să am un cer senin.
 Nu-mi trebuie flamuri,
Nu voi sicriu bogat,
Ci-mi împlețiți un pat
 Din tinere ramuri.

Și nime-n urma mea
 Nu-mi plîngă la creștet,
Doar toamna glas să dea
 Frunzișului veșted.
Pe cînd cu zgomot cad
 Isvoarele-ntr-una,
 Alunece luna
Prin vîrfuri lungi de bard.
 Pătrunză talanga
Al serii rece vînt,
Deasupra-mi teiul sfînt
 Să-și scuture creanga.

Cum n-oi mai fi pribeag
 De-atunci înainte,
M-or troieni cu drag
 Aduceri aminte.
Luceferi, ce răsar
 Din umbră de cetini,
 Fiindu-mi prieteni,
O să-mi zîmbească iar.

Va geme de patemi
 Al mării asupra cînt...
 Ci eu voi fi pămînt
 În singurătate-mi.

*Poezia a apărut în volumul "Poesii" din 1883,
 primele versiuni datează din 1876.*

Petőfi Sándor

Egy gondolat bánt engemet...

Egy gondolat bánt engemet:
 Ágyban, párnák közt halni meg!
 Lassan hervadni el, mint a virág,
 Amelyen titkos féreg foga rág;
 Elfogyni lassan, mint a gyertyaszál,
 Mely elhagyott, üres szobában áll.
 Ne ily halált adj, istenem,
 Ne ily halált adj énekem!
 Legyek fa, melyen villám fut keresztül,
 Vagy melyet szélvész csavar ki tövestül;
 Legyek kőszirt, mit a hegyről a völgybe
 Eget-földet rázó mennydörgés dönt le... --
 Ha majd minden rabszolga-nép
 Jármát megunva síkra lép
 Pirosuló arccal és piros zászlókkal
 És a zászlókon eme szent jelszóval:
 "Világszabadság!"
 S ezt elharsogják,
 Elharsogják kelettől nyugatig,
 S a zsarnokság velök megütközik:
 Ott essem el én,
 A harc mezején,
 Ott folyjon az ifjúi vér ki szivembül,
 S ha ajkam örömteli végszava zednül,
 Hadd nyelje el azt az acéli zörejt,
 A trombita hangja, az ágyudörejt,
 S holttestemen át
 Fújó paripák
 Száguldjanak a kivivott diadalra,
 S ott hagyjanak engem összetiporva. --
 Ott szedjék össze elszórt csontomat,
 Ha jön majd a nagy temetési nap,
 Hol ünnepélyes, lassu gyász-zenével
 És fátyolos zászlók kíséretével
 A hősokeket egy közös sírnak adják,
 Kik érted haltak, szent világszabadság!

Pest, decembrie 1846